

SPIS TREŚCI

WSTĘP

Psychologia polityczna: główne tematy, ważniejsze dokonania i fazy rozwoju (Krystyna Skarżyńska) 7

Część pierwsza

AKTORZY POLITYCZNI : CZYM JEST POLITYKA DLA JEDNOSTKI

Aktywność i bierność polityczna (Krystyna Skarżyńska) 21

Formy aktywności politycznej 22 • Związki między różnymi typami aktywności politycznej 26 • Psychologiczne uwarunkowania aktywności i bierności politycznej 28 • Sytuacyjne uwarunkowania partycypacji politycznej: rola interesów 35 • Aktywność i bierność wyborcza 36 • Bibliografia 44

Autorytaryzm i jego psychopolityczne konsekwencje (Krzysztof Korzeniowski) 51

Wprowadzenie 51 • Autorytaryzm – wprowadzenie pojęciowe 52 • Podstawowe metody pomiaru autorytaryzmu 55 • Autorytaryzm w Polsce czasów transformacji 57 • Źródła autorytaryzmu 59 • Poglądy społeczno-polityczne osób autorytarnych 61 • Preferencje polityczne osób autorytarnych 62 • Autorytaryzm a zachowania wyborcze 63 • Komentarze i kontrowersje 66. Bibliografia 69

Przywództwo polityczne (Urszula Jakubowska) 73

Przywództwo polityczne – cechy charakterystyczne 75 • Style politycznego przewodzenia 77 • Teorie wyłaniania się politycznego przywódcy 81 • Osobowość przywódców politycznych 87 • Cechy relacji między potencjalnym przywódcą a jego zwolennikami 89 • Podsumowanie i komentarz 94 • Bibliografia 95

Część druga

MECHANIZMY POLITYCZNEGO FUNKCJONOWANIA

Myślenie polityczne (Janusz Reykowski) 99

Co to jest myślenie polityczne 99 • Przebieg procesów myślenia politycznego 102 • Podstawy myślenia politycznego 106 • Poziom politycznego myślenia 110 • Systematyczne źródła błędów 113 • Bibliografia 124

Czynniki ograniczające racjonalność poglądów i zachowań politycznych

(Joanna Mandrosz) 127

Jak dalece racjonalny jest proces dokonywania wyborów politycznych 128 • Jak schematy i stereotypy ograniczają racjonalność poglądów politycznych 133 • Afekt jako przyczyna nieracjonalności poglądów politycznych 137 • Nieracjonalność symbolicznych ideologii 141 • Racjonalni czy nieracjonalni 143 • Bibliografia 146.

Ekstremizm polityczny (Urszula Jakubowska) 149

Pojęcie ekstremizmu politycznego 149 • Ekstremizm polityczny w badaniach psychologów 150 • Charakterystyki osobowościowe 151 • Właściwości intelektualne i rozwój moralny 158 • Czynniki psychopatologiczne 159 • Czynniki społeczne 161 • Podsumowanie i komentarz 165 • Bibliografia 166

Konflikty polityczne (Janusz Reykowski) 169

Pojęcie konfliktu 169 • Geneza sytuacji konfliktowych 172 • Dynamika konfliktu 179 • Czy konflikty są nieuchronne 183 • Czynniki wpływające na przebieg konfliktów 189 • Sposoby rozwiązywania konfliktów 192 • Bibliografia 194

Psychospołeczne uwarunkowania zachowań wyborczych

(Krzysztof Korzeniowski) 197

O specyfice zachowań wyborczych 197 • Zachowania wyborcze – czym są 199 • Klasyczne próby wyjaśnienia zachowań wyborczych 199 • Wyborca racjonalny 201 • Identyfikacja z partią 203 • Głosowanie tematyczne (*issue voting*) 206 • Ocena kandydata a preferencje wyborcze 209 • Absencja wyborcza a preferencje wyborcze 212 • Zakończenie 214 • Literatura polska proponowana zainteresowanym 215 • Bibliografia 215

Część trzecia

PODEJŚCIA, PROCEDURY, METODY I TECHNIKI BADAWCZE

Podejścia, procedury, metody i techniki badawcze (Urszula Jakubowska) 221

Podejście idiograficzne i nomotetyczne. Badania poprzeczne oraz podłużne 221 • Procedury badawcze 222 • Studium przypadku (psychobiografie) 224 • Procedura lustracji 228 • Procedura korelacyjna 230 • Procedury eksperymentalne 231 • Quasi-eksperyment 232 • Eksperyment naturalny 233 • Eksperyment laboratoryjny 234 • Symulacja eksperymentalna 236 • Podsumowanie i komentarz 239 • Bibliografia 239

INDEKS 243